

מזתי קזת הכר שזה

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגאון רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

ההצלחה הגדולה של ה'לא יצלח'

בפרשת בכורים שעוסקת בהפירת הטוב מצוה התורה את מביאי הבכורים לפרט את כל הקשיים שהיו לאבותינו, כי בכדי לראות את כל הטוב צריך להיות עם הכנעה, ולכן נאמר "והשתחוית לפני ה' אלקיך", שאדם צריך להיות כנוע על ידי שיתבונן בכל הקשיים שהיו לו ולאבותיו וה' ברב רחמיו גאל את אבותינו ואותנו ומרעיף עלינו כל טוב.

נביא כאן ספור נפלא ומרגש שטומן בחבו לקח עצום כפי שהובא לשלחן המערכת על ידי מלמד יקר שבקש לפרסם את הספור בכדי להביא תועלת ומוסר לקוראים היקרים:

הייתי בחור חברותי ושמת, לא הייתי כשרוני במיוחד אבל הבנתי את החמור הנלמד אם כי לא במאת האחוזים. כשהגיע הזמן לעלות לישיבה גדולה התקבלתי לישיבה טובה ב"ה וצפיתי בקצור רוח לתחלת הזמן.

ראש חדש אלול הגיע, נפרדתי מבני המשפחה ויצאתי עם מזוזה גדולה לעיר מרחקת שבה שכנה הישיבה. ביום הראשון נמסר שעור כללי מראש הישיבה ואני בקשי הבנתי את הדברים, חשבתי שפננאה אני עיף מטלטולי הדרך ולכן אני לא מרפז, הלכתי לישון מקדם, בבקר שלמחרת נכנסתי לשעור של המגיד שעור ושוב לא הבנתי כל כך. היינו כמאה בחורים בשעור והרגשתי שאני נאבד בין כלם, הייתה לי חלישות הדעת גדולה. כך עבר לו שבוע ימים שאני בקשי מחזיק ראש

<<

לקח מהפרשה

מצות בכורים כימנו - כיצד?!

בימים ההם - 'אין לה אלא כהו שבימיך' - בכל דור ודור הקב"ה שולח לנו צדיקים תלמידי חכמים, שמלמדים אותנו כיצד להדבק בקב"ה, להפיר בכל הטוב ולחיות חיים של רוחניות בתוך כל הגשמיות של העולם הזה.

כענין שאמרנו חז"ל (ברכות לה.) שמי שלא בקיא בברכות ילך אצל תלמיד חכם שילמדו ברכות ובודאי שהחכם ילמדו גם את מהות הברכות. כלנו

מברכים בכל יום, ברוך ה' - אבל זה לא מספיק - הברכות צריכות להביא אתנו לאהבה עצומה לקב"ה. הברכות הנם כעין תמרור לעצר אתנו ממרוצת החיים; לפני שאמה אוכל

תתבונן מי מביא לה אכל תראה כמה טוב הקב"ה מרעיף עליך. 'ברכה' מלשון פריעת ברה הנובעת מהכנעה מרב טוב שה' נתן לנו.

וזה גם מהות עבודת הקרבנות כענין שכתב המלבי"ם על הפסוק האמור בתחלת ישעיה "וחלב מריאים וז": רצה לומר, אחר שהתמלית המבקשת מקרבנות אלה, היא להראות הפרת חסד ה' וטובתו והכנעתו לפניו."

וזה מה שנאמר בהמשך הפרשה: "ואמרת אליו ופרש רש"י 'שאינך כפוי טובה'; אני בא עם הכנעה וענוה שלא מגיע לי כלום, אני מפיר בחסד הגדול שה' <<

פרשתנו פותחת במצוה חביבה מאד - מצות הבאת בכורים - ויש להבין מדוע נאמרה מצוה זו במשנה תורה ולא בתורת כהנים יחד עם שאר הקרבנות? עוד צריך באור מדוע "ושמחת בכל הטוב נאמר רק בסוף פרשת בכורים ולא בהתחלה, הלא זה המהות של בכורים? והנה כתב החיים הקדוש על הפסוק "ושמחת בכל הטוב" - 'על דרך אמרו טוב ה', שהקב"ה הוא מקור כל

הטוב. גם ירמז במאמר 'כל הטוב לתורה, כאמרם 'אין טוב אלא תורה', שאם היו בני אדם מרגישים במתיקות וערבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה'.

ובבאור הדברים: הקב"ה נתן לנו את התורה הקדושה בכדי שנואה את רב חסדו ועל ידי כך נהיה להוטים אחריו יתברך מרב אהבה. וזה היסוד של מצות בכורים, אדם זרע, חרש, משקיע חדשים שלמים בעבודת האדמה לפני שהוא מתחיל לאכל; הקב"ה אומר לו: "אל תפל לחומריות, תשתמש עם כל הפרות שאני נתן לה בשביל להתקרב אלי, קח את פרות הבכורים שאמה כל כך מחבב ותעלה אתם לבית המקדש - תתעלה ותתרומם על ידי הפרות הללו.

"ובאת אל הכהן" - בכדי להתקרב לקב"ה צריך ללמוד דעת ה' מהכהן "אשר יהיה

המשך לקח מהפרשה

פֶּרֶשֶׁה נִפְלְאָה זו צְרִיכָה לֵהִיּוֹת נֶר לְרַגְלֵנוּ, אֲמַנָּם זֶה כָּלֵל לֹא פְּשׁוּט וְקָל, הַיֵּצֵר הָרַע מִגְדִּיל אֶת הַקְּשִׁיִּים וּמְקַטֵּן אֶת הַטּוֹב, וְאוֹלָם מִי שְׂזוּכָה לְרֹאוֹת טוֹב, חַיֵּיו מְאֻשְׂרִים. וְזֶה הַיְסוּדוֹת שֶׁהִנְחִילוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, כְּעֵנֶן שֶׁדָּרְשׁוּ חַו"ל בְּמִסְכַּת סוּטָה עַל הַפְּסוּק 'וַיִּקְרָא בְשֵׁם ה'' - 'עֲשֵׂה אֲבָרָהם פְּרָדָס וְנָטַע בּוֹ כָּל מִינֵי מִגְדִּים וְהִקְרִיא אֲבָרָהם אֲבִינוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה בְּפִי כָּל עוֹבֵר וְשֹׁב. אַחֲרֵי שִׁסְיָמוּ לְאָכַל אָמַר לָהֶם, לֹא מְשַׁלִּי אֲכַלְתֶּם אֲלָא מְשַׁל אֱלֹקֵי עוֹלָם. עֲמָדוּ, שְׂבָחוּ, הוֹדוּ וּבְרַכּוּ לְמִי שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם'. אֲבָרָהם אֲבִינוּ הֵנוּ מִגְדְּלוֹר עֲבוּרָנוּ לְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם בְּכָל הַלִּיכּוֹתֵינוּ, כְּשֶׁם שֶׁאֲבָרָהם חִלַּק אֶכָּל לְבַנֵּי אָדָם וְאָמַר לָהֶם לְהוֹדוֹת עַל כֹּף לֵה', כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְקַדֵּשׁ אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת וְלָבֵא עַל יָדָם לְאַהֲבַת ה'.

אֲבָרָהם אֲבִינוּ יִסַּד אֶת הַמְצוּנָה שֶׁל בְּכוֹרִים בְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלּוֹ שֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא הַנִּיף אֶת הַמְּאָכְלִים וְאָמַר: 'תִּתְּבוֹנְנוּ מִי מְבִיא לָכֶם אֶת כָּל הָאֲכָל הַנִּפְלָא'. דוֹד מְלַכְנוּ מְלַמְדְנוּ בְּתַהֲלִים: "כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשֵׁם ה' אֶקְרָא" - אֲנִי מְרִים כּוֹס שֶׁל יְיָ וּמְבַרְךְ אֶת ה' שֶׁהִבִּיא לִי יְיָ מְשֻׁבָּח.

אָנוּ קוֹרְאִים פֶּרֶשֶׁה זוֹ שֶׁל בְּכוֹרִים בְּכָל שָׁנָה לְפָנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׂבוּ אָנוּ עוֹרְכִים חֲשׁוֹבֵן נַפְשׁ, עַל מְנַת שְׂנַחְיָה אֶת מַהוּת מְצוּנָה זוֹ וְנַעֲשֶׂה עִסְק מִכָּל הַטּוֹב שֶׁה' נָתַן לָנוּ כָּל הַשָּׁנָה, וְזֶה הַהֲכָנָה לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׂבוּ אָנוּ מְמַלְכִים אֶת ה'. 'מְלֻכְיֹת' פְּרוּשׁוֹ שֶׁה' מְנַהֵל אֶת הַכָּל, מְכַלְכֵּל אוֹתָהּ וּמְחַיֶּה אוֹתָהּ, תִּתְּבוֹנֵן בְּזֶה וְתִכְנַע לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל שְׁמַטִּיב אֶתְךָ לְאִין עֲרָךְ.

ה' מְצַפֶּה שְׁנָרִים עֵינַיִם וְנֹאמַר: 'מִי בָּרָא כָּל אֱלֹה'. כְּאֲשֶׁר אָנוּ יוֹשְׁבִים בְּשִׁלְחָן נָרִים אֶת הַיָּיִן וְאֶת הַחֲלָה וְנֹאמַר: 'אֲבָא שְׂבִשְׁמַיִם, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ עַל כָּל הַשְּׁפַע, אֶתְךָ נָתַן לָנוּ כְּזֶה אֲכָל נִפְלָא מְשֻׁבָּח וּבְרִיא'. נֹאמַר לְיִלְדֵים: 'יִלְדִים יְקָרִים מִי צָבַע אֶת הַתְּפוּחַ בְּצַבַּע אָדָם וְסָסְגוֹנֵי כָּל כְּדָ? מִי הִכְנִיס טַעַם עִסְסִי כָּל כְּדָ בְּאַנְסָס?

וְלֹא רַק מִהָאֲכָל נִתְפַּעַל אֲלָא גַם מִהַמְתַּנּוֹת הָאֲדִירוֹת שֶׁסִּבְּבוּנוּ: הַהוֹרִים, הָאֲשָׁה וְהַיִּלְדִים, שְׂכָל אֱלוֹ שׁוֹיִם מִיִּלְאֲרָדִים, שְׂאָדָם אוֹכֵל וּמְכַח זֶה נוֹלְדִים לוֹ צְאָצְאִים רַבִּים. תְּרִים אֶת 'פְּרִי בְּטַנְךָ' - אֶת הַיִּלְדִים הַקְּטַנִּים שְׁלָךְ - וְתִתְפַּעַל מִהַפְּרִי הַנִּפְלָא וְהַמְתוֹק שֶׁה' חָנַן אוֹתְךָ, אֵל תִּהְיֶה שְׂקוּעַ בְּקִשְׁיִים הַקְּדוּמִים וְהַקְּטַנִּים, תִּתְּבוֹנֵן בְּכָל הַטּוֹב הַמְרַבֶּה שֶׁה' מְקִיף אוֹתְךָ בּוֹ. וְלָכֵן מְבִיא הַבְּכוֹרִים מִפְּרִט לְפָנֵי הַכֹּהֵן אֶת כָּל הַקְּשִׁיִּים שֶׁהָיָה לְאֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, כִּי אָדָם צְרִיךְ לְפְרֵט אֶת כָּל הַקְּשִׁיִּים שֶׁהָיָה לוֹ וְלַהוֹצִיא אוֹתָם מִלְּבוֹ עַל יְדֵי שִׁתְּבוּנוֹ בְּכָל הַרְחוּת וְהַיְשׁוּעוֹת שֶׁה' הוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ.

נְשִׁים דָּגֵשׁ עַל הַהוֹדָאָה וְהַפְּרַת הַטּוֹב לְקַל תִּבְרָךְ וְיִתְעַלָּה, וְעַל יְדֵי כֵן יִהְיוּ כָּל חַיֵּינוּ מְלֵאִים וְגוֹדוּשִׁים בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁירָה וְהַלֵּל, הַנּוֹבְעִים מֵאַהֲבַת ה'.

מְרַעִיף עָלֵי בְּמַתְנַת חָנָם "כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ" - עֲצָם זֶה שְׂאֲנֵי זוֹכָה לְדוֹר בְּאָרֶץ הַקְּדֻשׁ וַיֵּשׁ לִי בֵּית לְגוֹר בּוֹ - אֲנִי שְׂמַח מְאֹד. "וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּד" בְּכַדִּי לְהַנִּיף אוֹתוֹ יַחַד עִם הַבְּעָלִים. הַכֹּהֵן מְלַמֵּד אֶת מְבִיא הַבְּכוֹרִים: תִּתְּבוֹנֵן כְּמָה טוֹב ה' שׁוֹלַח לָךְ מִכָּל הַכּוֹנִינִים, מְלַמְעָלָה יוֹרֵד גֶּשֶׁם, מְלַמְטָה בְּאָרֶץ צוּמְחִים פְּרוֹת נִפְלְאִים, וּמִהַצְּדִידִים יֵשׁ אֶת הַרוּחוֹת הַטּוֹבוֹת שְׂכּוֹלִילִים אֶת כָּל הַשְּׁלִיחִים הַרְבִּים שֶׁה' שׁוֹלַח בְּכַדִּי שֶׁהַשְּׁפַע יְבוֹא אֵלַיךְ. אָדָם שְׂקוּעַ בְּעַצְמוֹ וּבְקִשְׁיִים שִׁישׁ לוֹ וְתִפְקִיד הַכֹּהֵן לְעוֹרֵר אוֹתוֹ לְהַתְּבוֹנֵן כְּמָה ה' נָתַן לוֹ טוֹב. וְזֶה עֵנֶן הַרוּחוֹת שְׂמִסְמִילִים עַל הַרוּחַ הַטּוֹבָה, רוּחַ שֶׁל שְׁלוֹה וְשִׂמְחָה. כְּאֲשֶׁר אָדָם רוֹאֶה טוֹב תְּמִיד הוּא יִהְיֶה מְאֻשֶׁר, מְאִידָךְ, כְּאֲשֶׁר אָדָם לֹא רוֹאֶה אֶת כָּל הַטּוֹב שֶׁהוּא מְקַיֵּף בּוֹ תְּמִיד יִהְיֶה לוֹ טְעוּנוֹת. בַּל נַחֲיָה כְּמוֹ הַיִּלְדִים הַקְּטַנִּים שֶׁכְּאֲשֶׁר חָסַר לָהֶם דְּבַר מְסִים, לְמֵרוֹת שֶׁהוּא קִטָּן מְאֹד שׁוֹם דְּבַר לֹא שׁוֹה בְּעֵינֵיהֶם וְהֵם מְרַגִּשִׁים שְׂאִין לָהֶם כְּלוּם.

מְבִיאֵי הַבְּכוֹרִים עוֹצְרִים מִמְרוּצַת הַחַיִּים וְעוֹלִים לִירוּשָׁלַיִם וּמְכַרְזִים: 'הַקֶּב"ה טוֹב וּמְטִיב'

וְזֶה מַהוּת מְצוּת בְּכוֹרִים: תַּעֲשֶׂה עִסְק מְדַבְּרִים קְטַנִּים, כּוֹ! כּוֹ! קַח סִלְסֵלָה שֶׁל אֲשָׁכּוֹל עֲנָבִים, לֹא צְרִיךְ הַרְבֵּה, תַּעֲזוֹב אֶת הַבַּיִת שְׁלָךְ, אֶת הַשְּׂדֵה, תַּעֲטֵר אֶת הַסִּלְסֵלָה הַזֶּה וְתַעֲלֶה בְּשִׁירִים וְרִקּוּדִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. תַּעֲשֶׂה עִסְק שְׁלָם מִהַפְּרוֹת שֶׁה' נָתַן לָךְ וְתַקְנָה מְשֻׁקְפִים שְׂמִגְדִּילִים אֶת כָּל הַטּוֹב.

אִם אָדָם לֹא מִתְפַּעֵל וְשִׂמַּח מְדַבְּרִים שְׂגֵרָתִים שְׂנֵאִים פְּשׁוּטִים וְקְטַנִּים, הוּא לֹא יוֹכֵל לֵהִיּוֹת שְׂמַח, כִּי הַדְּבָרִים הַגָּדוֹלִים חוֹלְפִים בֵּיעָף, וְקוֹשֶׁה לְשַׂמַּח רַק בָּהֶם. וּלְפִיכָךְ מְצוּת "וְשִׂמַּחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב" נֹאמְרָה רַק בְּסוּף פְּרִשַׁת הַבְּכוֹרִים - כִּי רַק אַחֲרֵי שְׂאָדָם מְפְרֵט חֶסֶד אַחֲרֵי חֶסֶד שֶׁעָשָׂה ה' לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ - אֶפְשָׁר לְשַׂמַּח בְּכָל הַטּוֹב.

סִפֵּר מוֹרְנוּ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א שֶׁהַשְּׂבוּעַ סִבֵּר שֶׁעָלִיו לְעַבּוֹר טְפוּל שְׁנַיִם, וְכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ לְמִרְפְּאָה הַוּצֵרֶךְ לְמִלְאוֹת שְׂאֵלוֹן הָאֵם הוּא חוֹלָה בְּמַחְלוֹת כַּחֲלֵי הַלֵּב אוֹ סְפֶרֶת רַח"ל, וְהָאֵם הוּא נוֹטֵל תְּרוּפוֹת שׁוֹנוֹת לְדַלוּל הַדָּם וְכִדּוּמָה, וְעַל הַכָּל הַשִּׁיב בְּשִׁלְיָהּ ב"ה, וּבְסוּף הַתְּבַרֵּר שְׁלֹא הָיָה צְרִיךְ כָּלֵל בְּטְפוּל שְׁנַיִם, וּבְמִקּוֹם לְהַצְטַעַר עַל הַזְּמַן הַיְקָר וְהַתְּרַחָה לְהַגִּיעַ עַד לְמִרְפְּאָה לְחָנָם, הוּא שְׂמַח מְאֹד כִּי הִרְגִישׁ שֶׁזֶה כָּלֵל לֹא לְחָנָם, הָיִיתָ שֶׁהַכָּל הָיָה שְׂוֹה בְּכַדִּי לְעֵנוֹת עַל אוֹתוֹ שְׂאֵלוֹן וְלִהְזַכֵּר שֶׁהוּא בְּרִיא וְאִין לוֹ שׁוֹם מַחְלוֹת ב"ה.

בְּמִשְׁנֵה בְּכוֹרִים מוֹכָא שְׂכָל בְּעַלֵּי אֲמָנוּת שְׂבִירוּשָׁלַיִם עוֹצְרִים מִכָּל עֵינֵיהֶם וְעוֹמְדִים לְפָנֵי מְבִיאֵי הַבְּכוֹרִים - כִּי תַכְלִית הַכָּל זֶה לְהַדְבִּק בְּקַב"ה בְּהַכְנַעַה הַנוֹבַעַת מִהַפְּרַת הַטּוֹב - וְכְאֲשֶׁר מְבִיאֵי הַבְּכוֹרִים עוֹצְרִים מִמְרוּצַת הַחַיִּים וְעוֹלִים לִירוּשָׁלַיִם וּמְכַרְזִים: 'הַקֶּב"ה טוֹב וּמְטִיב, אֲנַחְנוּ מִתְּלַהֲבִים מִכָּל הַמְתִּיקוֹת שֶׁה' מְרַעִיף עָלֵינוּ!', אֲזִי כָּלֵל יִשְׂרָאֵל שְׂרוּאִים אוֹתָם נְדַבְּקִים מִמָּה וּמִתְּמַלְאִים בְּהַרְגָּשָׁה נִפְלְאָה זוֹ.

פנינים לחודש אלול

בדבר מסים שיאמרו לו.

חז"ל אומרים (תענית יא) "אבני ביתו של אדם וקורות ביתו של אדם מעידים בו שגאמר כי אבן מקיר תזעק וכפס מעץ יעננה" האשה נמשלה לקורות הבית שהיא מעמידה את הבית וכן מוציאה פרות כעץ, ללמדנו שביום הדין בוחנים את האדם לפי איך שהוא התנהג בבית עם בני ביתו.

כאשר אדם חושב שהוא יסדר את כולם כאן בעולם הזה, והוא הכי משלם ואין לו מה לתקן בעולם הבא, קורות ביתו ואשתו יעידו עליו, אולם כאשר אדם מחפש במה להשתפר והוא מקבל תוכחה או בקרת בשמחה, אזי הוא לא יבוש בעולם הבא.

ה אמרו חז"ל שאם יש דין למטה אין דין למעלה, בימים אלו של סוף השנה ראוי לנו לקחת דף ועט ולרשם לעצמנו איך אנו בתפלות, בלמוד, איך אנו בבין אדם לחברו, איך אנו מתנהגים בבית מה אנחנו מחדירים לבני ביתנו ולילדנו האם אנו משרדים בבית אויךה של לחץ? האם אנו עסוקים בבית כל הזמן רק בדברים גשמיים? או שאנו מדברים מה' ומשרים אויךה ועימה ושלחה.

ה. בפשטנו נאמרה פרשת הקללות, וכבר אמר רמיהו ב'איכה': "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב", ואף הקשיים שיש לאדם הנם לטובתו לפי תכונותיו. ובודאי שאין לנו שמץ של משג בדרכי הקל, ברם עלינו לדעת שפעמים רבות הקב"ה שולח לאדם קשיים בכדי שלא תזוח דעתו וכדומה. וכמו שאמרו חז"ל, "אין ממניו פרנס על הצבור, אלא אם כן קפה של שרצים תלויה לו מאחוריו".

א. בימים אלו בלנו מאחלים זה לזה 'שנה טובה ומתוקה', וכן בראש השנה אנו אוכלים סימנים לשנה טובה, היות שבאשר אדם עסוק בטוב, ה' מרעיף עליו טוב. כאשר אדם מברך את כלם, והוא מפרגן לכלם את כל הטוב, ה' נותן לו עוד ועוד טוב.

וזה תכלית התורה הקדושה, לדבר ולשוח מהקב"ה בכל רגע ועת, כשם שחתו לפני חתנתו עסוק בכל עת בענין החתנה, ואב שגולד לו בו עסוק כל היום בבנו מרב אהבתו אליו - בו משל עלינו להדבק בדרך של דוד מלפנו ושלמה חכמנו, ששרו ושבחו לה' וראו בכל עת את כל הטוב שה' עושה עמנו.

ב. לרנגעים תבחנונו - ה' בחן את האדם בדברים קטנים, במעשים הקטנים והשגתיים שבתוך הבית איך הוא מדבר ואיך הוא מבליג, ועלינו להתחזק בימים אלו בפרט לא לבעס על דברים קטנים ולא להפגס לסכסוכים ולמקומות שאין רוח המקום נוחה מהם כי אחר כך קשה לפרש מפה.

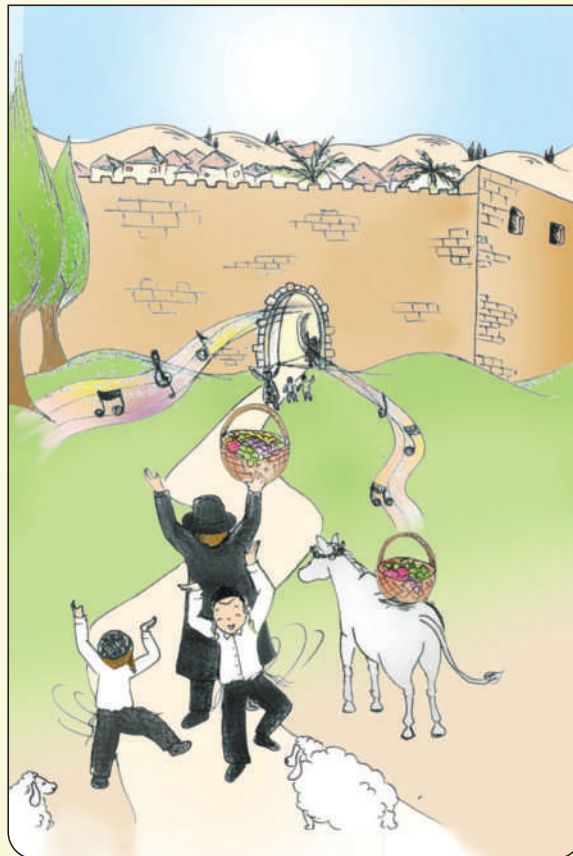
כשם שבאשר אדם נכנס לכביש מהיר בטעות, קשה לצאת ממנו מיד ולשוב לדרך, כך על האדם לבחון את מעשיו שלא יפל למקומות שקשה לפרש מהם, ואדרבה, להתרגל לעשות דברים טובים וכן לעלות על הדרך העולה בית קל.

ג. בימים אלו שאנו מתכווננים להמלכת ה' זה זמן לבחון את עצמנו איך אנו ממליכים את שליחי ה' כשם שמי שמכבד את שליחי המלך ועבדיו, זה מראה שהוא מכבד את המלך, וראוי לאדם לשבת עם בני ביתו בנחת ולומר להם שאם הם מרגישים שעליו להשתפר

פנינים מצויירים

חז"ל (ספ"ה לח.) "שיירי מצוה מעכבין את הפרענות, שהרי תנופה שיירי מצוה היא ועוצרת רוחות וטללים רעים".

ולא עוד אלא שמצות בכורים הנה תרופה למדות הרעות, כי עקר מה שאדם מקנא באחרים ומדבר עליהם רע, זה מחמת שהוא לא חזק בדעתו ובכל הטוב שה' נתן לו, אולם כאשר אדם מעריך את החסד הגדול שהוא יהודי והוא בריא ויש לו משפחה ודירה ופרנסה, הוא לא יקנא באחרים ולא ידבר עליהם רע כי הוא מרגיש מאשר עלי אדמות, הוא יחפש איך להשקיע ולהעצים את כל הטוב שיש לו, ואדם כזה יש לו עמוד שדירה חזק ויציב ולא מעגין אותו מה שיש אצל אחרים.

במצות בכורים התורה מצוה לעשות עסק מקצת פרות - להתפעל מדברים קטנים - כי אדם מטבעו אינו מעריך את הדברים הקטנים. וזה שירי גם במעשים; להעריך כל התגברות על המדות, כל שמירת עינים וכל מלה טובה שאדם אמר בבית.

לכל אחד יש המון טוב והתפקיד שלנו לרומם זה את זה. ואפשר לבאר שזה ענין מצות תנופה לד' הרוחות המסמלות על דעות שונות שיש לכל אחד, כמאמר חז"ל: 'כשם שפרצופיהן שונים כך דעותיהן שונות', וכאשר אדם נוהג בארץ רוח והוא רואה טוב גם במי ששונה ממנו, ה' יאריך לו אף ויראה בו טוב, כשם שהתנופה גורמת לאריכות אפים כמאמר

המשך הסיפור מעמוד א'

הילדים שלי רק בשבתות והם קראו לי 'אבא של שבת', כך חלפו להם כעשר שנים.

הייתי מרויח שלשים אלף ש"ח בחדש וזה נתן לי ספוק אולם היה זה ספוק חיצוני, הנשמה שלי הייתה צמאה לרוחניות, לתורה ולמצוות, מדי פעם חשבתני על המצב שלי, אך מיד היצר נחם אותי בטענה שאני ממילא לא מצלח בלמוד וחבל להשקיע.

לפני כשלוש וחצי שנים כשהגיעה תקופת הקורונה, בית המלון שבו עבדתי נסגר לכמה חדשים ואני מצאתי את עצמי בבית עם הילדים. אחרי תקופה של חסר מעש הבנתי שאני מכרח ללמוד אתם ואז אחרי הפסקה של שנים רבות החלטתי שאני חוזר ללמוד קבעתי לעצמי סדר במוסד, בחמש, בגמרא ובהלכה, וישבתי ללמוד עם ספרים שעוזרים להבנת הלמוד.

כך ישבתי ולמדתי עם עצמי ועם הילדים, ראיתי שאני מצליח להבין טוב מאד את הלמוד ואני זוכה לקרבת השם מיוחדת. הספוק שהיה לי באותם ימים היה לאין ערוך מאשר הספוק שהיה לי בכל השנים שבהם שקעתי בעבודה, גמרותי אמר בלבי שגם אחרי הקורונה אני אמצא לי עבודה תורנית ולא אהיה טרוד כל היום בעבודה, הבנתי שההשקעה הטובה ביותר זה להכניס רוחניות בבית ללמוד וללמד את ילדי דעת השם ובכך לקנות חיי נצח בעולם הזה ובעולם הבא.

לאחר כשנה וחצי נהייתי מלמד באחד מתלמודי התורה החשובים בירושלים עיר הקדש, ואני שם דגש וזקא על הילדים שנראים כ'לא יצליחים' - לכל אחד ואחד יש כשרונות והצלחות בתחום שונה - כשם שחשבתני שאני לא מצלח בגלל שלא הצלחתי בתחום אחד ובאמת אני מצלח בתחומים אחרים רבים ואני זוכה להעביר תורה לילדי ישראל בהצלחה מרבה, כך לכל אחד ואחד יש הצלחה בתחום שלו ואסור להתיאש משום ילד ומשום תלמיד אלא להשקיע בו כמה שהוא פן מצלח.

וכענין מה שאמרתי חז"ל על 'סיני ועוקר הרים' וכן אמרו בגמרא 'אין אדם לומד אלא מה שלבו חפץ', כי לכל אחד יש את המקום שלו בתורה הקדושה, והעבודה שלנו כהורים ומחנכים לרומם ולחזק את התלמידים והילדים שילמדו את התורה הקדושה במתיקות וערבות ולהתמלא על ידי כך בקרבת השם ואהבתו.

כמה שנלמד בישיבה ומצב הרוח שלי הולך ויורד.

בסוף השבוע הודיעו שכיון שיש מדי הרבה בחורים שנכנסו לשעור א', מחלקים את הבחורים לשנים והיו שני שעורים מקבילים. האמת שזה לא היה בדיוק חצי חצי, את רב הבחורים השאירו אצל המגיד שעור שלמד אתנו, ואותי עם עוד כעשרים בחורים העבירו לשעור ממגיד שעור אחר.

לילה אחד נכנסתי לחדרי בפנימייה שהיה חשוף כמעט לגמרי, לא שמתי לב ונתקלתי בספל מים שחברי הכין לנטילת בקר המים נשפכו ואני החלקתי עליהם והשתטחתי על הרצפה. חברי קם מהמטה כשכלו כועס ואמר: 'ידעתי שיש לך ראש חלש אבל לא ידעתי עד כמה, אני לא יודע אם אתה מתאים אפילו לשעור של החלשים!', באותם רגעים לא הבנתי למה הוא מתכוון.

כשהתאוששתי מהנפילה יצאתי מחוץ לחדר ופגשתי חבר שהיה אתי בשעור ושאלתי אותו האם אנו בשעור של חלשים? הוא השיב לי שחלקו את הבחורים לפי הכשרון שלהם, את הבחורים המכשירים השאירו בשעור אצל הר"מ שמלמד בעמק גדול ואלו אנו - שלא נחנו בכשרונות מיוחדים להבין את עמק הדברים - שבצו בשעור שבו לא לומדים כל כך בעיון גדול. באותם רגעים הרגשתי סוג ב', לא ידעתי להעריך את הלב הטוב ואת הרצון הטהור שלי ללמוד ולעבד את הקב"ה כפי הכוחות שהוא יתברך חנו אותי.

כעבר מספר ימים אתו בחור שפגע בי בקש את סליחתי, סלחתי לו אולם ההרגשה החמוצה שאני נחות מכלם המשיכה לזוות אותי. והקשטה עלי בישיבה, בסוף עברתי לישיבה אחרת וגם שם הרגשתי שאני לא מצלח כל כך, חפשתי לעבר ישיבה ולא ידעתי לאן, ה' רחם עלי וזמן לי שדוד הגון. לאחר מספר חדשים - כשהייתי בגיל שמונה עשרה - התחננתי, למדתי כמה חדשים בכלל, אבל התוית של ה'לא יצלח' שהדביקו לי בכניסתי לישיבה המשיכה לדבק בי ולא היה לי הרבה חשק להמשיך בכלל.

יצאתי לעבד, התגלגלתי מעבודה לעבודה עד שהתקבלתי להיות שף בבית מלון, נולדו לי מספר ילדים ואני שקעתי כלי בעבודה. הייתי חוזר הביתה בשעת ערב מאחרת כשאני מתש ועייף, בקושי פתחתי ספר ולמדתי קצת ואחר כך הייתי הולך לישון, ראיתי את

הדרך לשמחה

שנה מראה שעבודת האדם היא כמצות אנשים מלמדה, ולא מתוך אהבה לעשות את רצון ה' יתברך.

והדרך לזכות לשמחה, זה על ידי שיתבונן ברב חסדי ה' שעמו ובאהבתו העצומה אלינו, וישמח בחלקו הטוב, וישיר וישבח לשמו יתברך, ומלבד שהשירה והרקודים נובעים כתוצאה מהשמחה, הם גם פן מביאים לאדם שמחה ואהבה לקב"ה, ולכן הזכיר בגמרא "טוב לבב", מכיון שכששם לאדם לב טוב, הוא שמח ומסתדר עם כלם, ה' יזכנו.

(הלכות לולב פ"ח) וזה לשונו "השמחה שישמח האדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהם, עבודה גדולה היא, וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפריע ממנו, שנאמר 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה', וכל המשפיל עצמו ומקל בגופו בכדי לשמוח לפני ה', הוא הגדול המכבד העובד מאהבה, שנאמר "והמלך דוד מפניו ומכרפר לפני ה' וגו'", ומבאר בדבריו שהשמחה אינה מצוה בפני עצמה, אלא היא תוצאה של עבודת ה' מאהבה, ומשעם זה הענישה התורה כל כך על חסר השמחה, מכיון

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה"

איתא בגמרא (ערכין יא.) איזו עבודה שישמחה ובטוב לבב הוי אומר זה השירה, וצריך באור מדוע הגדירה הגמרא את ענין השמחה בשירה? ועוד יש להקשות מפני מה לא צויתה התורה להדיא על השמחה? ועוד קשה מפני מה הענישה התורה כל כך הרבה קללות על חסר השמחה?

ונראה לבאר על פי מה שכתב הרמב"ם